

Dni zdravých žíl

PROGRAM PROTI CHVO

www.vpl.sk

www.opuchnutenohy.sk

Peter Lipták (VL Bratislava), CVO 2012

Starostlivosť o pacientov s CHVO

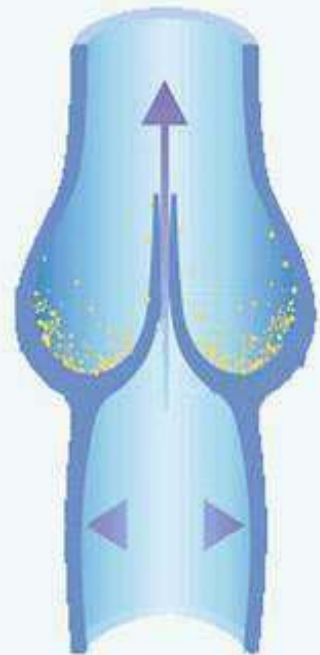
Spolupráca 3 odborných spoločností lekárov:

Čo je CHVO??

Chronické venózne ochorenie

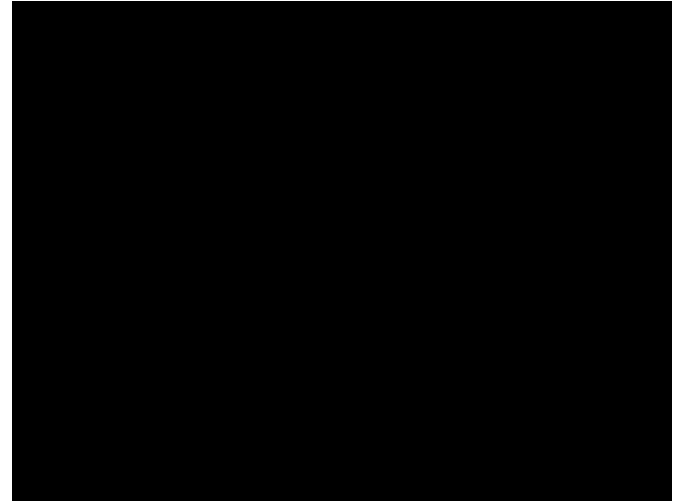
*je definované ako **nefungovanie**
žilového systému v dôsledku
nefungovania žilových chlopní...*

Zápal

– zodpovedná za poškodenie žilovej chlopne
vedie k refluxu a zvyšovaniu žilového tlaku....

- → uvoľňovanie adhezivných molekúl (ICAM-1, E-selectin,...)
- → rolovanie, adhézia a prenikanie leukocytov, uvoľnenie mediátorov
- → poškodenie žilovej chlopne
- ↑ venózne tlak
- → varixy, opuchy, trofické zmeny

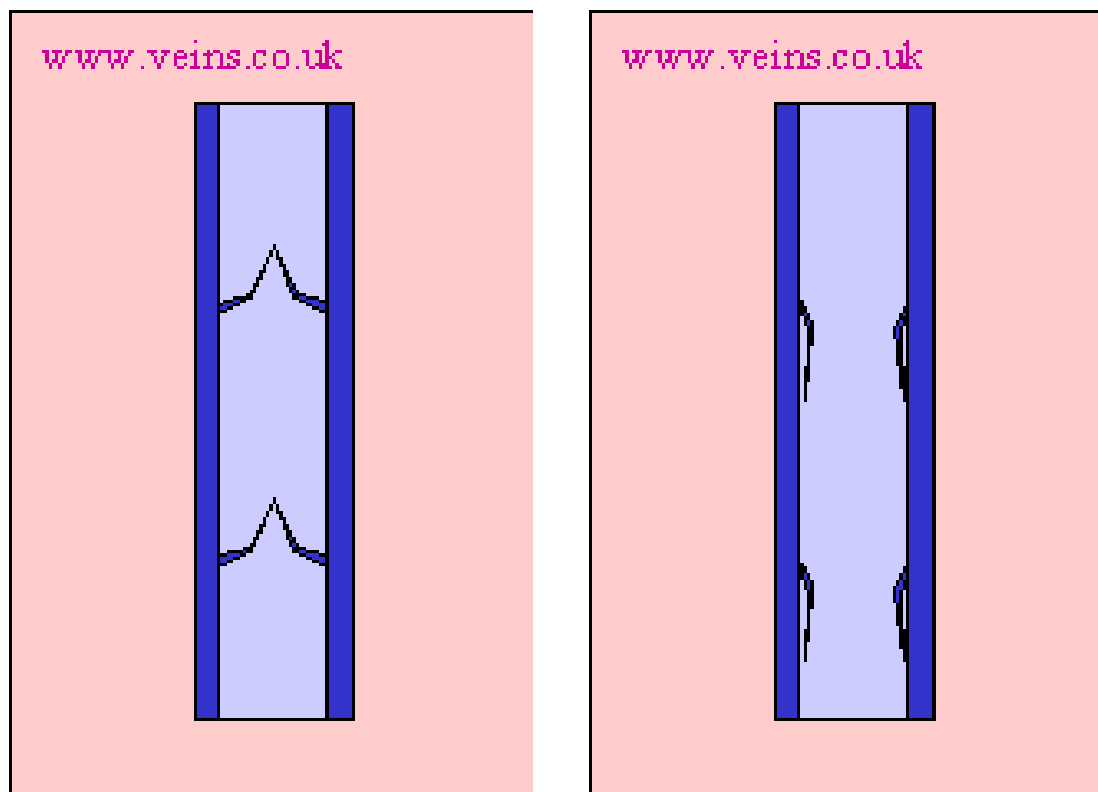

Príčina CHVO

1. ZÁPAL

2. REFLUX

ZDRAVÁ / CHORÁ

Aký je problém?

CHVO: časté , nediagnostikované a neliečené?

- ✓ počiatkové symptómy sú často neliečené, ale signalizujú, že sa začal chronický zápalový proces (skorá leukocyto-endotelová interakcia) a časom nastane progres CHVO do závažných štádií
- ✓ **úprava životosprávy, správna kompresívna a farmakologická protizápalová liečba už na začiatku chorobného stavu predchádzajú progresii ochorenia (pacient, verejnosť, lekárnik, zdravotné sestry a lekári)**
- ✓ indikácia DUS a ak sa zistí riešiteľná príčina CHVO je potrebná kauzálna liečba(**miniinvazívny výkon -RFA, sklerotizácia penou...**)

C0

SYMPTÓMY: bolesť, pocit ťažkých nôh, pocit opuchu

C1

teleangiektázie
(retikulárne žily,

C2

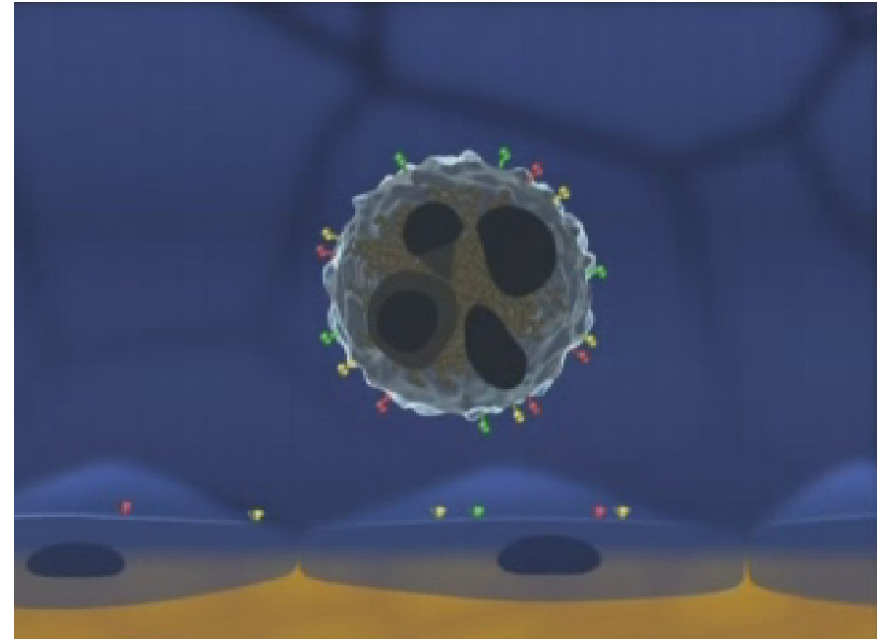
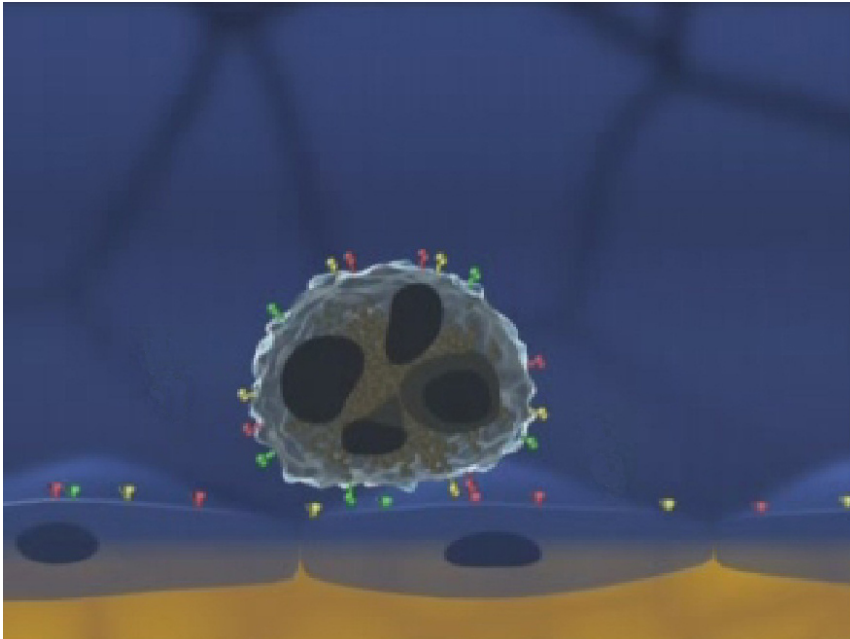
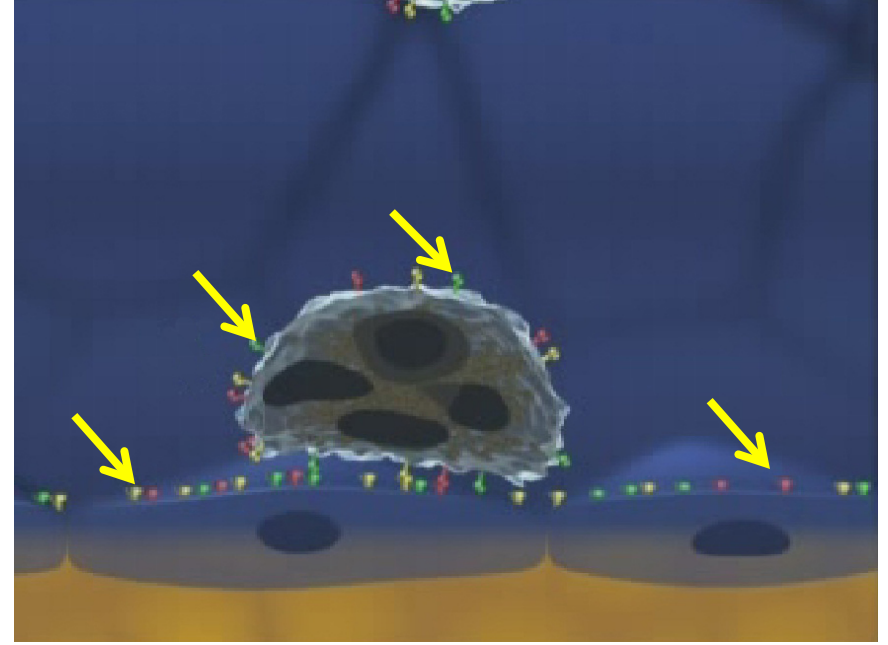
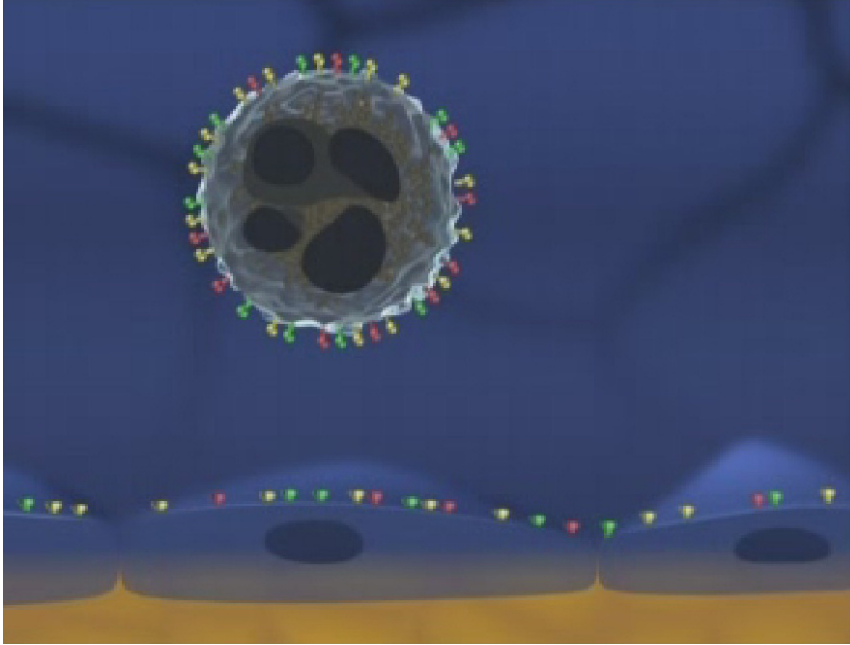
kŕčové žily

C3

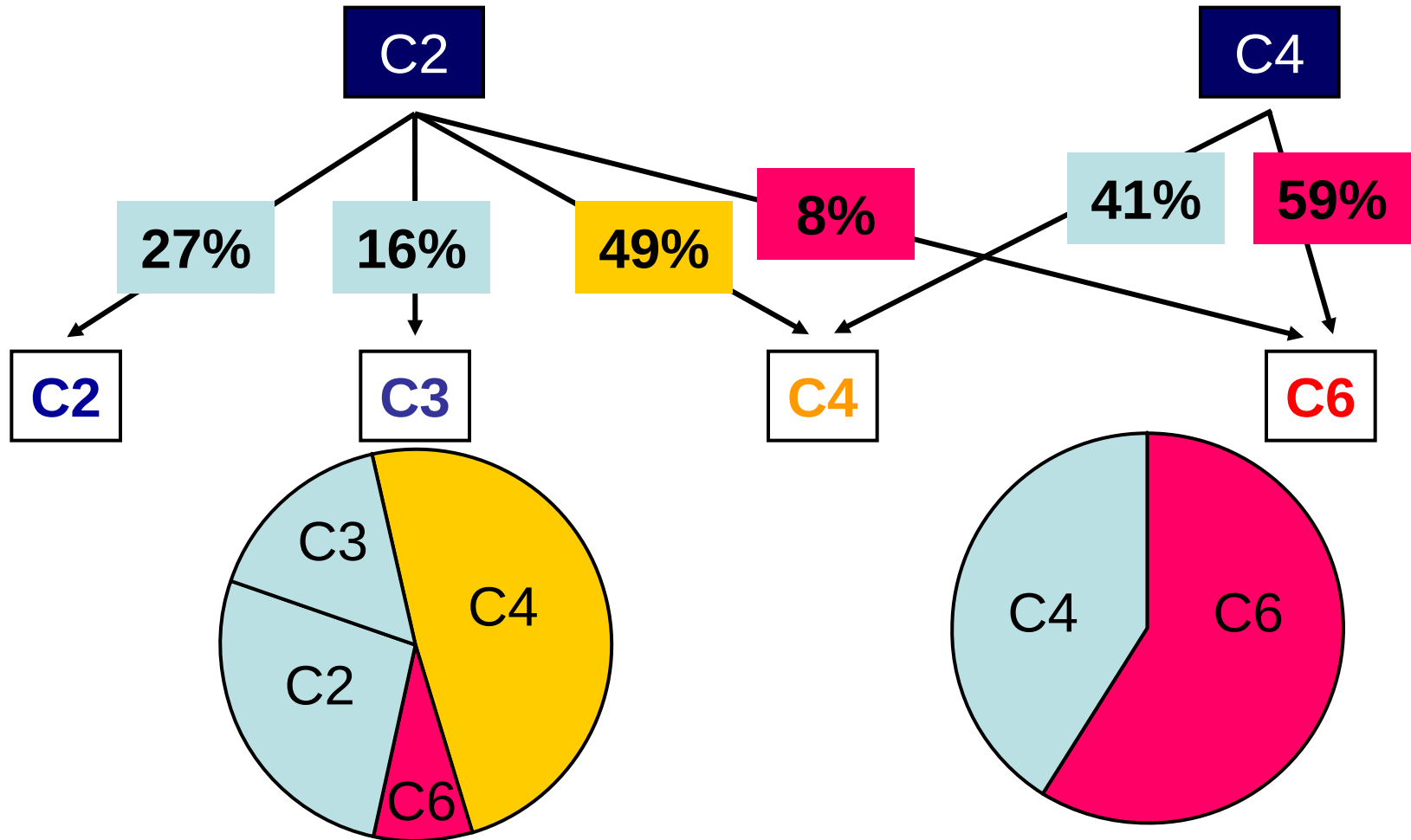

opuch
bez kožných zmien

Protizápalový liek

5-ročné sledovanie pacientov s CHVO

V priebehu 10 rokov sa u viac ako 25% neliečených vyvinie zo štádia varixov vred

Dni zdravých žíl = PROGRAM PROTI CHVO

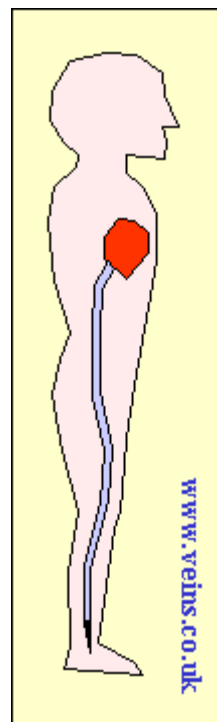
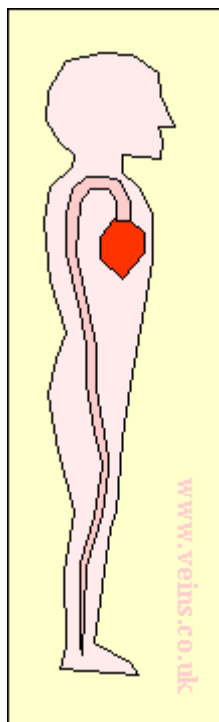
Ciel – dosiahnuť zmenu k lepšiemu

- 1. (SPOLOČNOSŤ)** Zvýšiť zdravotné uvedomenie **obyvateľstva** o CHVO, zozbierať aktuálne dáta o výskyte CHVO, **zvýšiť vnímanie spoločenskej závažnosti CHVO** – tlak na **regulátorov** (MZ SR, ZP) vysoké doplatky za lieky, žiadna až nízka úhrada kompresnej liečby - I. kompresná trieda nie je hrazená, ani tehotné ženy nemajú nárok. II. kompresná trieda pančúch je hrazená iba 2x ročne u špecialistu. Úhrada výkonov...**Odstrániť prekážky v dostupnosti prevencie a liečby.**
- 2. (VL)** Zachytiť včasné štádiá CHVO (C0 – C2) a včas ich začať liečiť

Ak začneme systematickú (protizápalovú a kompresívnu) liečbu pacientov už v prvých štádiách (C0 – C2), úplne predídeme komplikáciám CHVO...

- 3. (VL)** Iniciovať odoslanie pacientov s riešiteľnou príčinou (refluxom) a závažnejších štádií CHVO (C2 – C6) k angiológovi a cievnemu chirurgovi a kauzálne ich riešiť.

Tepnové a žilové srdce

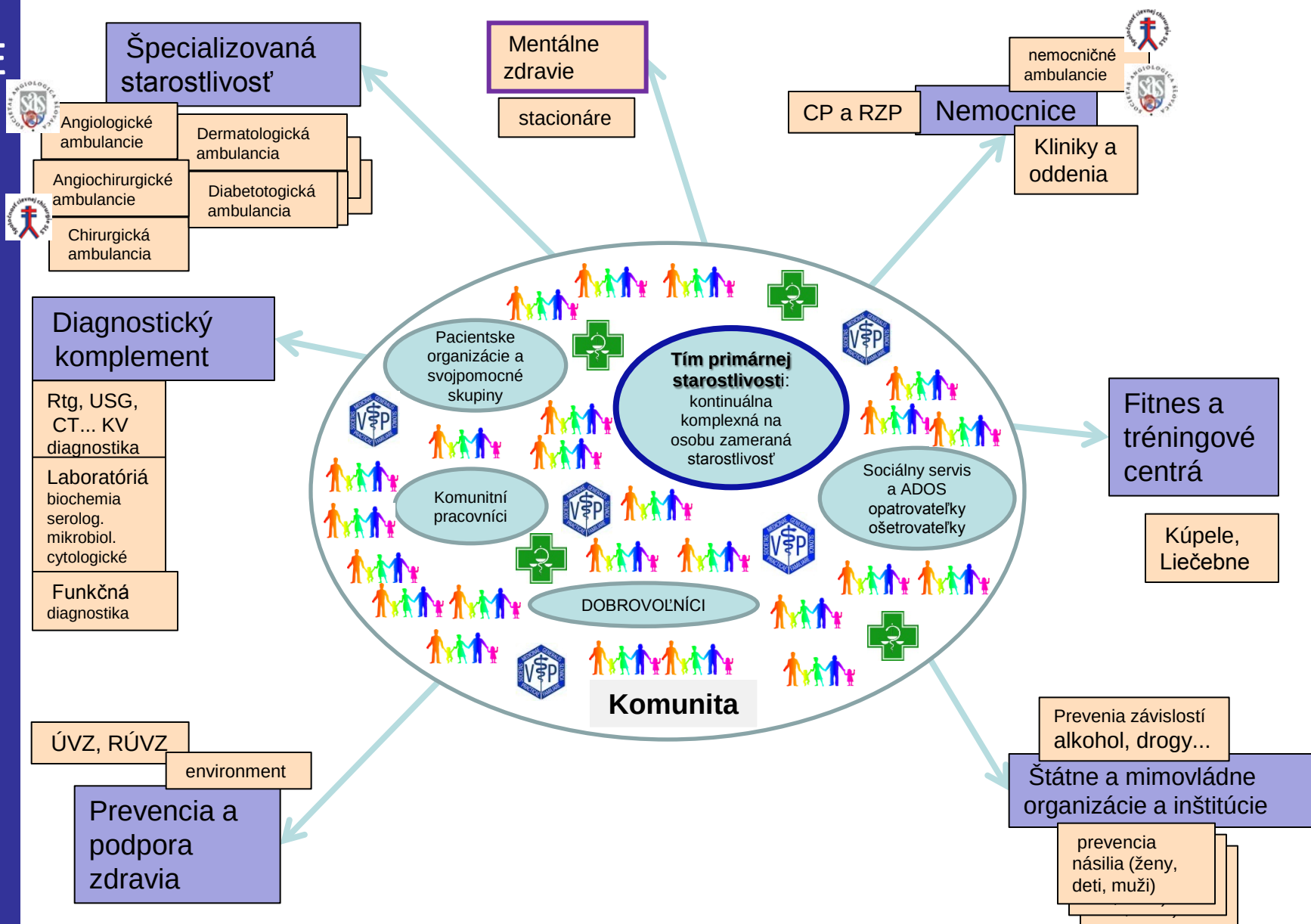
1. Zvýšiť vedomosti obyvateľstva o CHVO; Zvýšiť vnímanie spoločenskej závažnosti CHVO.

Komunitné zameranie – na obyvateľov

- ✓ Plagáty, informačné materiály
- ✓ Vzdelávacia kampaň – **VL+L**; **Š**pecialisti; **M**édiá; Informačná webstránka: **www.opuchnutenohy.sk**
- ✓ Získavanie informácií o CHVO v **ambulanciách VL**, dotazníky, vyšetrovanie a individuálne poradenstvo.
- ✓ Priestor pre informačné-edukačné aktivity **lekárnikov**;

Primárna starostlivosť – komunitné zameranie – centrum koordinácie ZS

POČÚVAJ SVOJE NOHY

kým nie je neskoro

✓ Informačná webstránka:
www.opuchnutenohy.sk

Úvodná stránka

Otestujte sa

Čo chcú nohy povedať

Nohy hovoria CHŽO

Vznik ochorenia

Chronická žilová
nedostatočnosť

Štádiá ochorenia

Objektívne znaky

Rizikové faktory

Čo urobiť hneď?

Čo sa môže stať?

Kŕčové žily

Hemoroidy

Ťažké stavy

Nový životný štýl

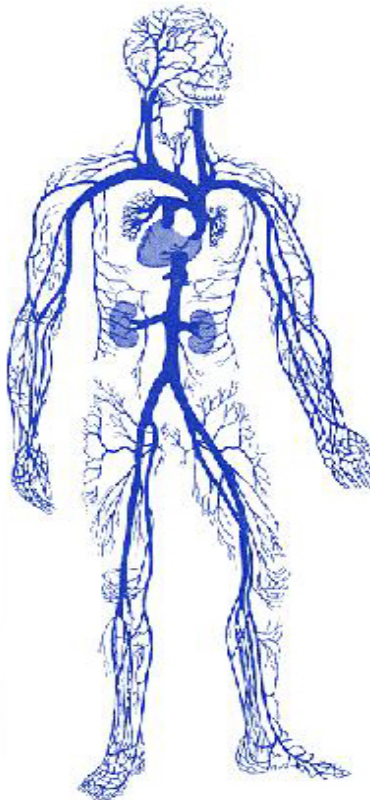
Najčastejšie otázky

Nájdí si lekára

Anketa

Ako často mávate
opuchnuté nohy?

Vznik ochorenia

V dolných končatinách existujú tri žilové systémy

- hlboký
- povrchový
- spojovací

V zdravom cievnom systéme prúdi krv z povrchového systému prostredníctvom spojovacieho až do hlbokého systému.

Žilové ochorenia sa vyskytujú hlavne pri poškodení povrchového žilového systému a jeho rozšírení do kŕčových žíl. Vyskytujú sa kdekoľvek na predkolení, menej na stehne alebo na zadnej strane lýtky.

Prvotnou príčinou chronického žilového ochorenia je **oslabenie žilovej steny** (jej vrodená menejcennosť, resp. poškodenie chorobným procesom), **strata jej pružného napätia** (tonusu) a následné rozšírenie žily. Tento proces urýchľujú aj **rizikové faktory** zhoršením odtoku žilovej krvi z dolných končatin.

Druhotne s rozšírením žilovej steny vzniká nedovieravosť jej chlopní a dochádza k **obrátaniu toku krvi v žilách**. Všetko to spôsobuje hromadenie krvi predovšetkým v povrchovom žilovom systéme dolných končatin, kde vzniká vysoký žilový krvný tlak. Ten na úrovni veľkých žíl zvyšuje tlak aj v malých cievach – venulách, kapilárach a lymfatických cievach. Dochádza k spomaleniu krvného prietoku, zhoršuje sa okysličenie cievnej steny, čo spôsobuje poškodenie cievnej výstelky, poruchy jej

funkcií a následné uľahčenie vzniku zápalu.

Prihlásenie

Meno:

Heslo:

Prihlásiť

[Nová registrácia ▶](#)

[Zabudli ste heslo?](#)

Poradňa

Na vaše otázky odpovedajú odborníci z oblasti angiológie a cievnej chirurgie.

[Viac](#)

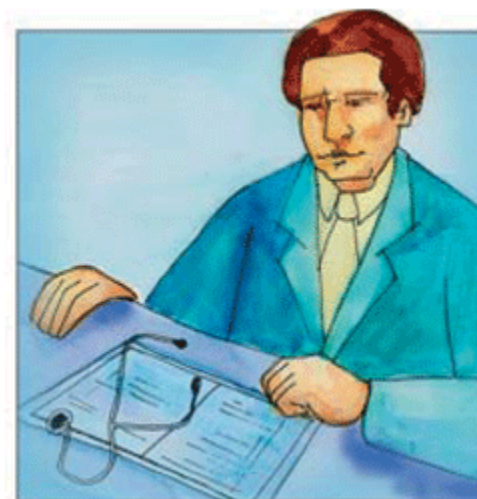
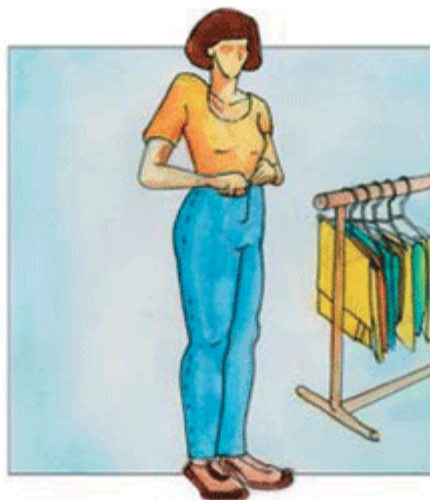
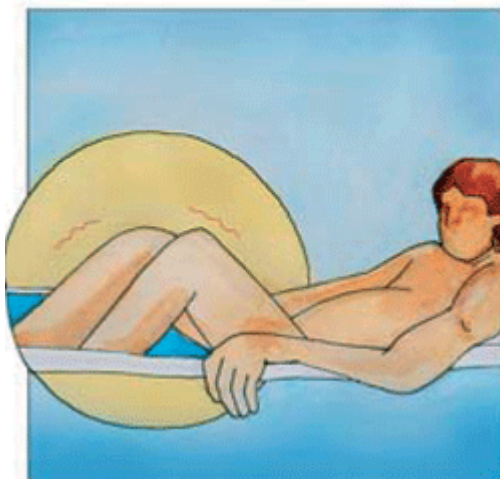
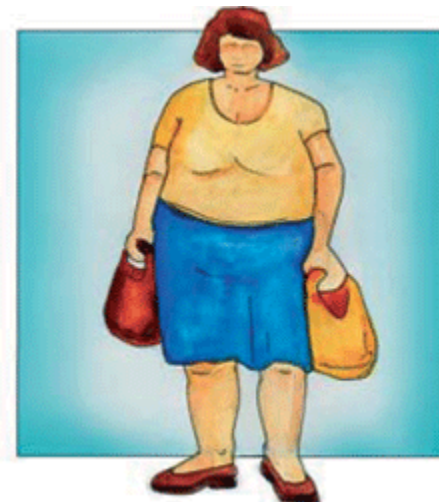
Otestujte sa!

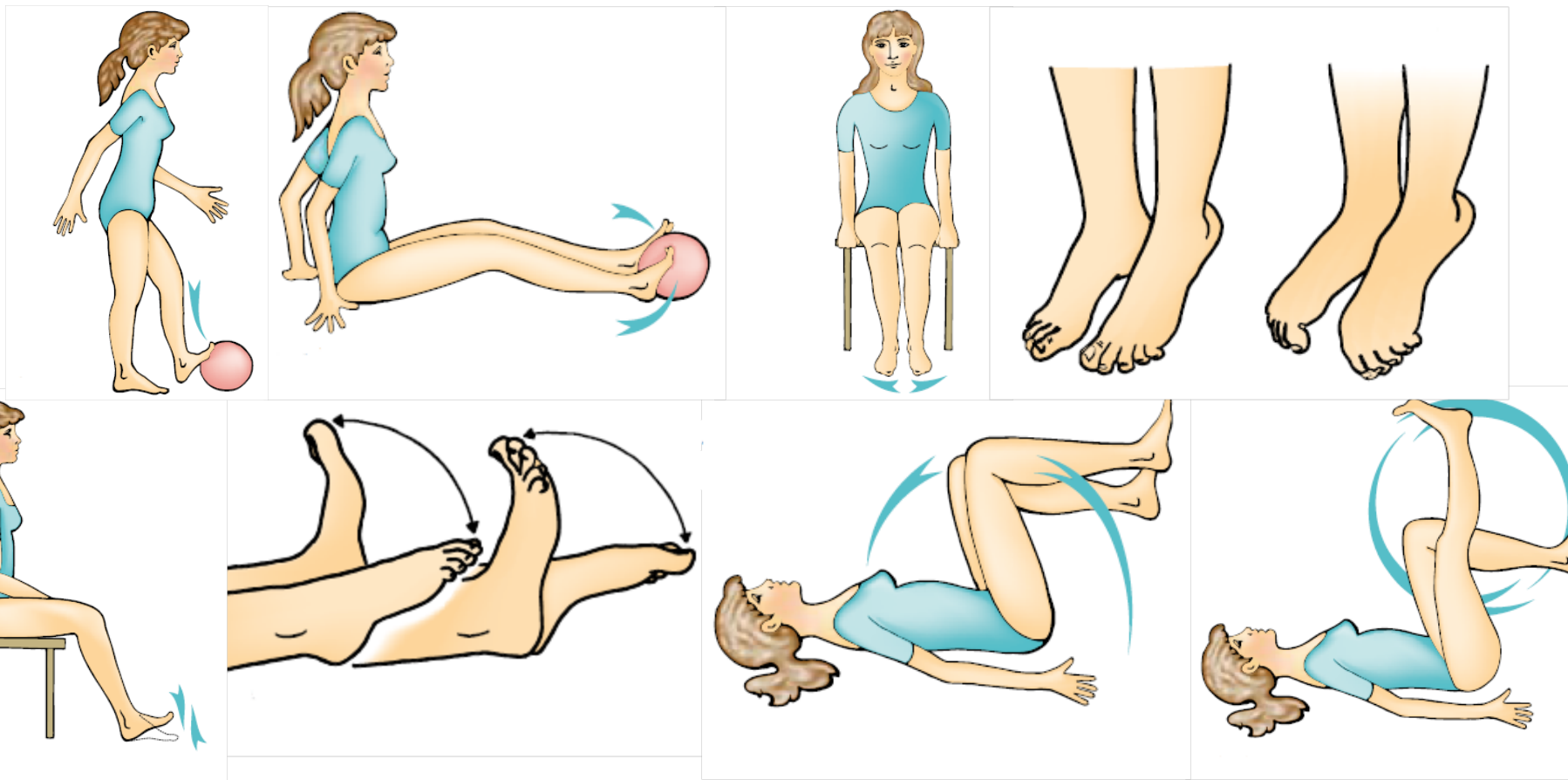
[Poznáte svoje nohy? ▶](#)

[Rýchlost stavu Vášho žilového systému ▶](#)

Nový životný štýl = prevencia CHVO

Nový životný štýl = cvičenie!!

2. Zachytiť a liečiť CHVO včas (včasné štádiá C0 – C2)

Všeobecní lekári - preventívne prehliadky 1x za 2 roky

Diagnostika a liečba:

- ✓ **C0**: Neviditeľné a nehmateľné známky žilového ochorenia
- ✓ **C1**: Teleangiektázie a retikulárne žily
- ✓ **C2**: Kŕčové žily

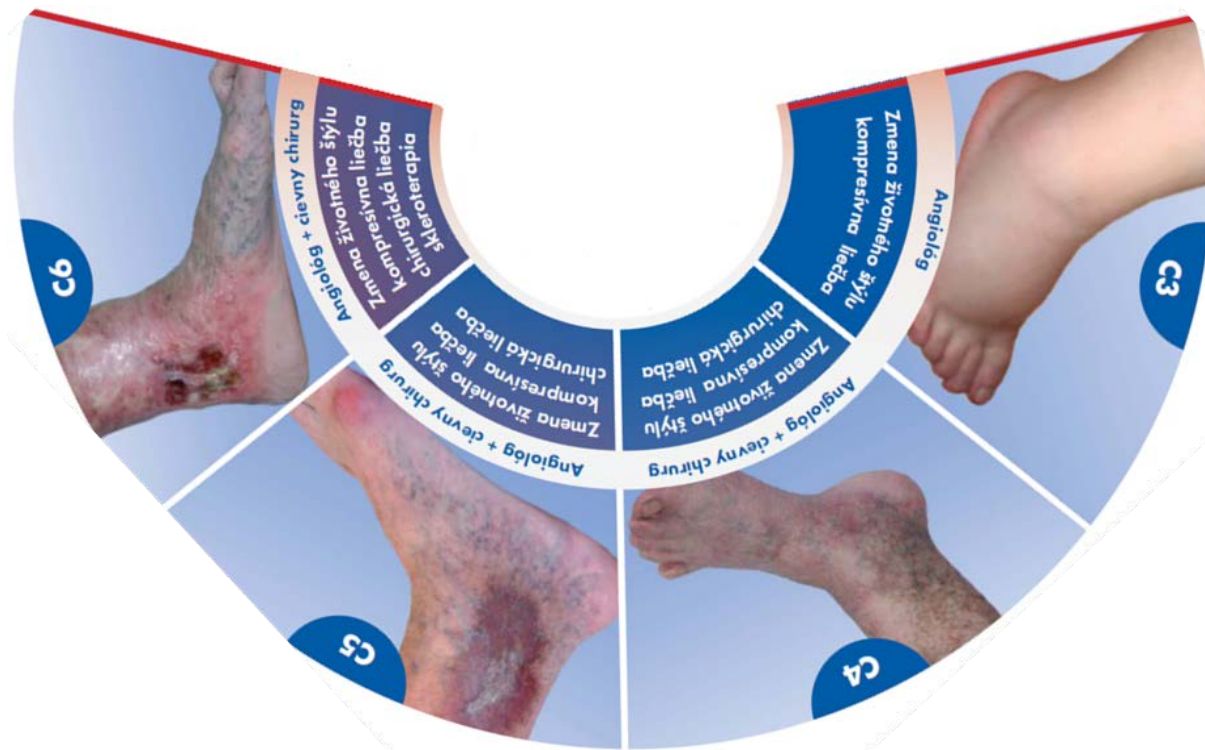
Získavanie informácií :
dotazníky,
zhromažďovanie dát,
medzinárodné porovnanie.

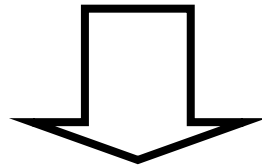
„Ak začneme liečbu pacientov už v prvých štádiách (C0 – C2), úplne predídeme komplikáciám CHVO...“

3. Zachytiť a odoslať závažnejšie štádiá CHVO (C2, C3–C6) k ŠPECIALISTOVI – ANGIOLÓG a/alebo CIEVNY CHIRURG

- ✓ **C3**: Edém
- ✓ **C4**: Trofické zmeny kože
- ✓ **C5**: Trofické zmeny kože + zhojený vred
- ✓ **C6**: Otvorený vred predkolenia

**Dni zdravých žíl = skrínigový a
vzdelávací program proti CHVO**

PROGRAM PROTI CHVO

Vyhľadavanie

Hľadaný výraz: [▶](#)

Prihlásený:
peter liptak

[Odhlásiť](#)

Odborné postupy

Projekty SSVPL

Cievne projekty

Dni zdravých žíl

Dni zdravých žíl
2010

Dni zdravých žíl
2011

Periférne arteriálne
ochorenie - PAO

Svetový deň zdravého
trávenia

Dni zdravého srdca

Novinky

Stanovisko výboru k
liekovej politike

[viac ▶](#)

XXXII. Výročná konferencia
SSVPL SLS, Vysoké Tatry,
13. - 15. OKTÓBER 2011

[viac ▶](#)

Regióny

[viac ▶](#)

Dni zdravých žíl 2011

[List od organizátora projektu a prezidenta SSVPLSLS](#)

[Plagát Dni zdravých žíl 2011](#)

[Prihláška - Návratka na semináre CVO online](#)

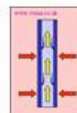
[Online prihláška na semináre](#)

[Protokol o pacientovi pre všeobecného lekára](#)

[Edukačná brožúra pre pacienta](#)

[1. cena Boso ABI 100](#)

[2.-5. cena doppler Hadeco 100V3](#)

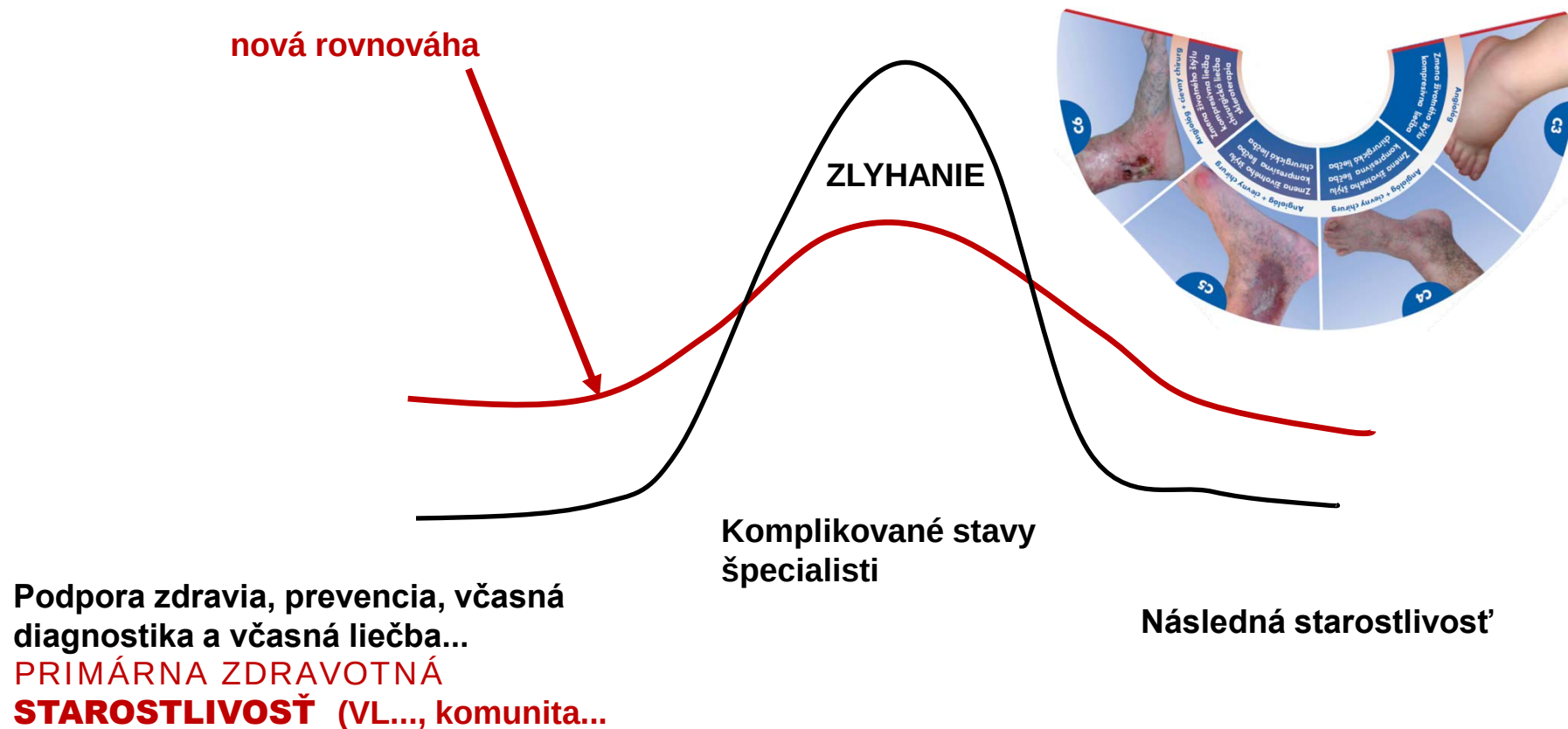

Kto zo všeobecných lekárov nebol oslovený alebo sa nezúčastnil minulý rok tohto projektu a chce sa určite zúčastniť v tomto roku, nech sa prihlási na vpl@vpl.sk. V emaili nech uvedie meno, priezvisko, poštovú adresu.

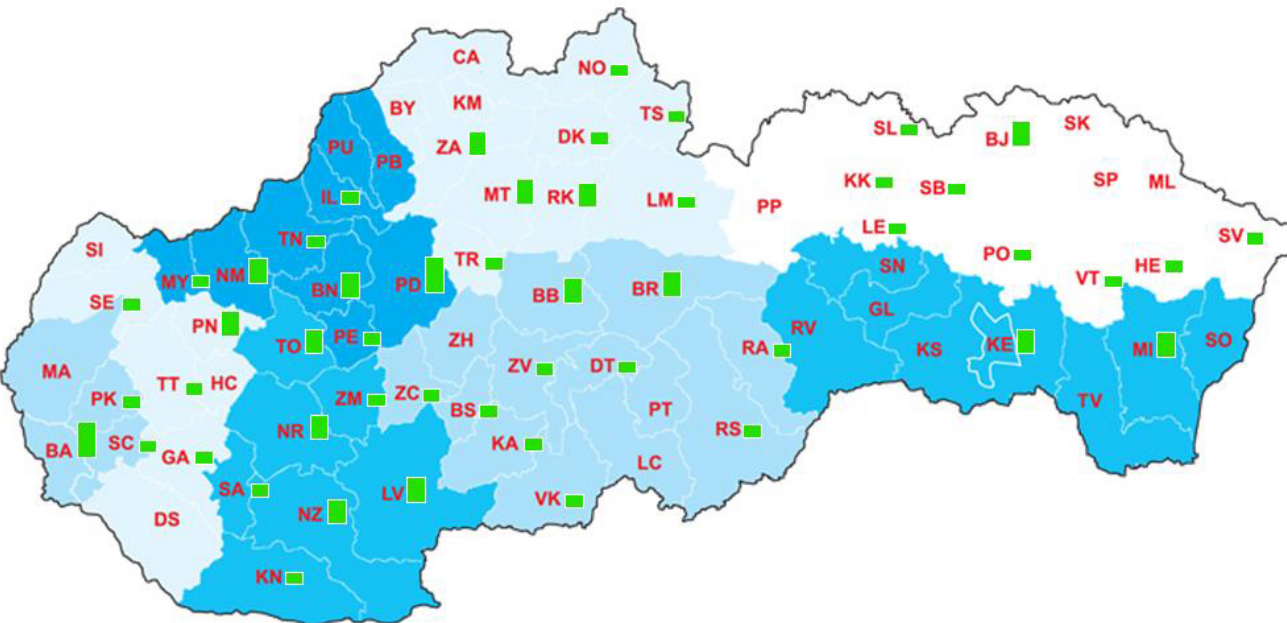
Vážená pani doktorka, vážený pán doktor,

skoré štádiá **chronického venózneho ochorenia** (CHVO) sú zo strany pacientov často podceňované. V súčasnosti však vieme, že CHVO je progredujúce ochorenie a skorá diagnostika a liečba dokážu zabrániť komplikáciám. Podobne ako CHVO, aj **hemoroidálne ochorenie** (HO) je progresívny patologický stav, ktorý výrazne znepriemňuje každodenný život pacientov a často je príčinou ich práceneschopnosti. Napriek častému výskytu a progresii zostáva HO tabuizovaná, resp. príliš diskrétnou témou. Mnoho pacientov si neuvedomuje dôležitosť správnej diagnózy a včasného začatia terapeutického postupu.

Zmena modelu zdravotnej starostlivosti

Upravené podľa: Christopher Riley, Department for Health and Social Services, Welsh Assembly Government, 2008

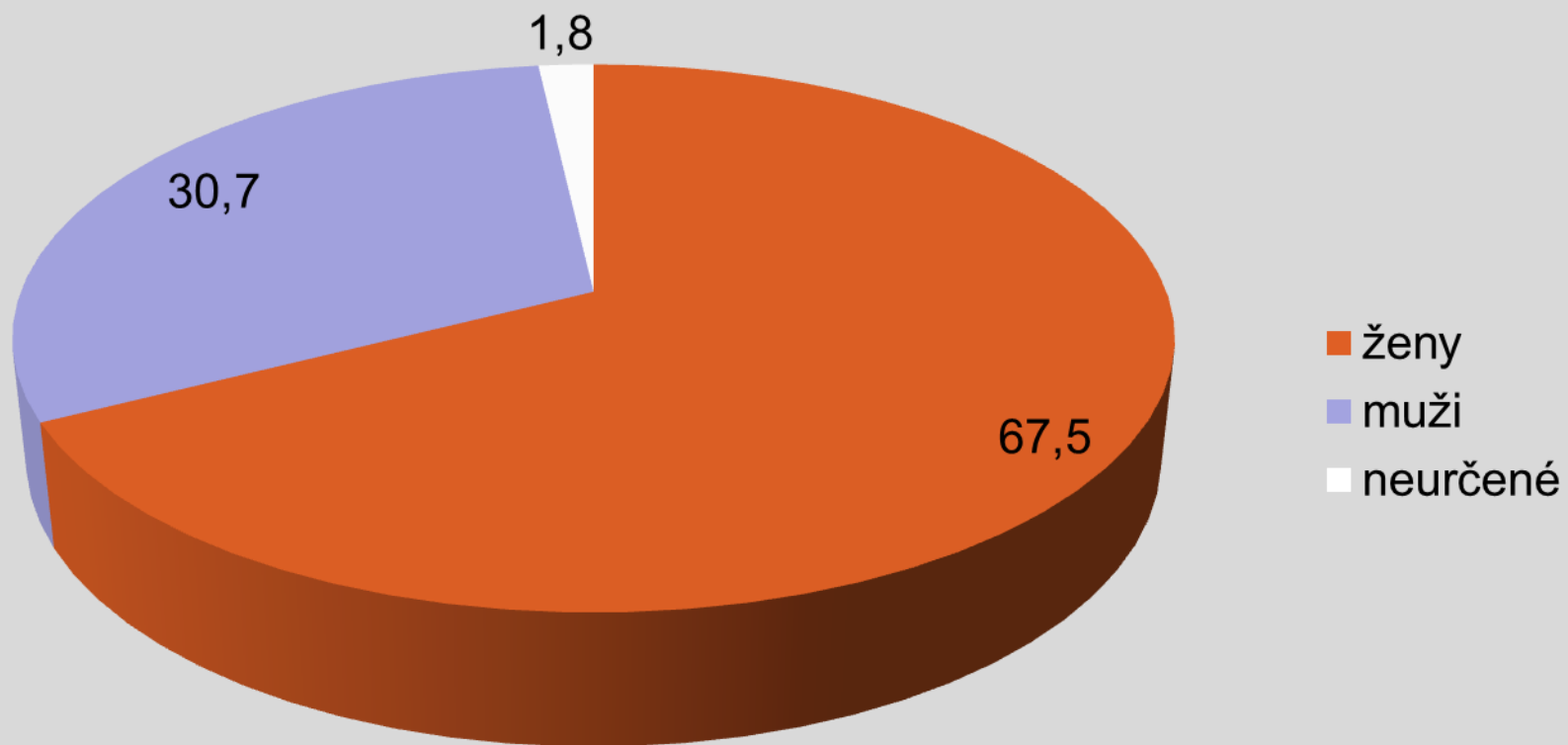
2010 114/3467 CHVO
 2011 85/2444 CHVO+H
 2012 ???

Sieť všeobecných lekárov na Slovensku
 2 300 VLD, 4 milióny občanov nad 18 rokov

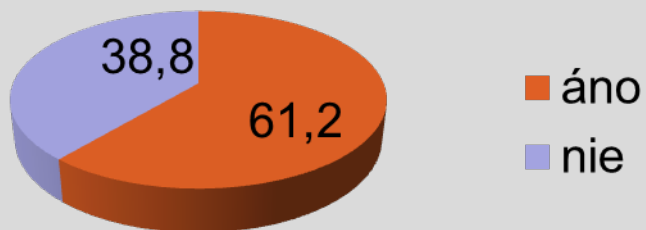
800
vpl@vpl.sk

2011 85/2444 CHVO+H

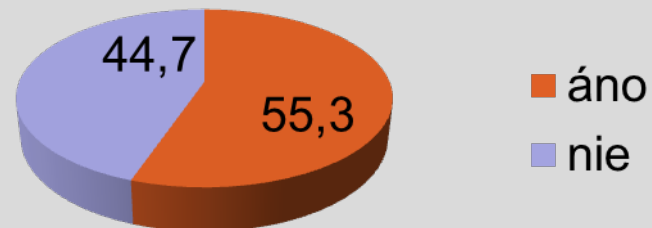

Ťažkosti pacientov...

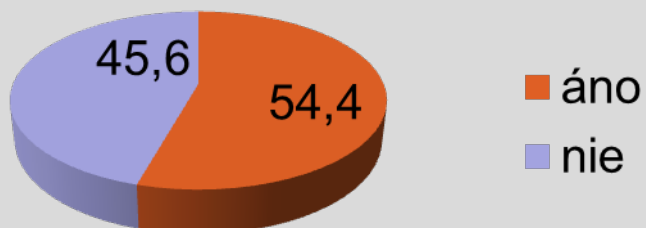
Pocity ťažkých nôh

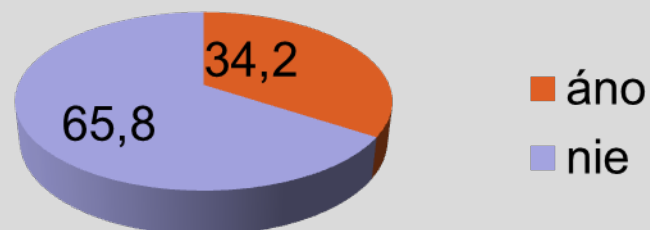
Na konci dňa

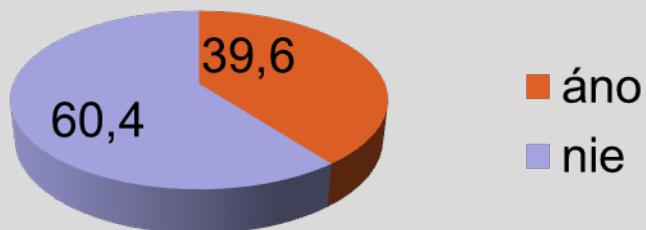
Bolesti nôh

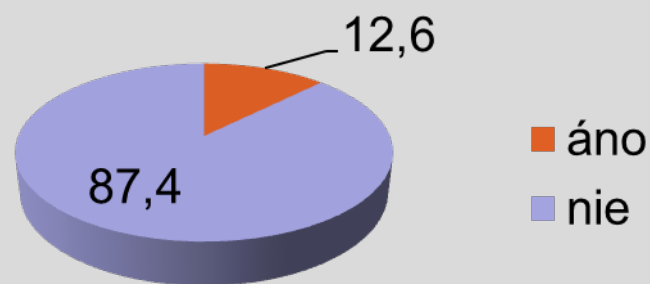
Po dlhom stáí

Opúchanie nôh

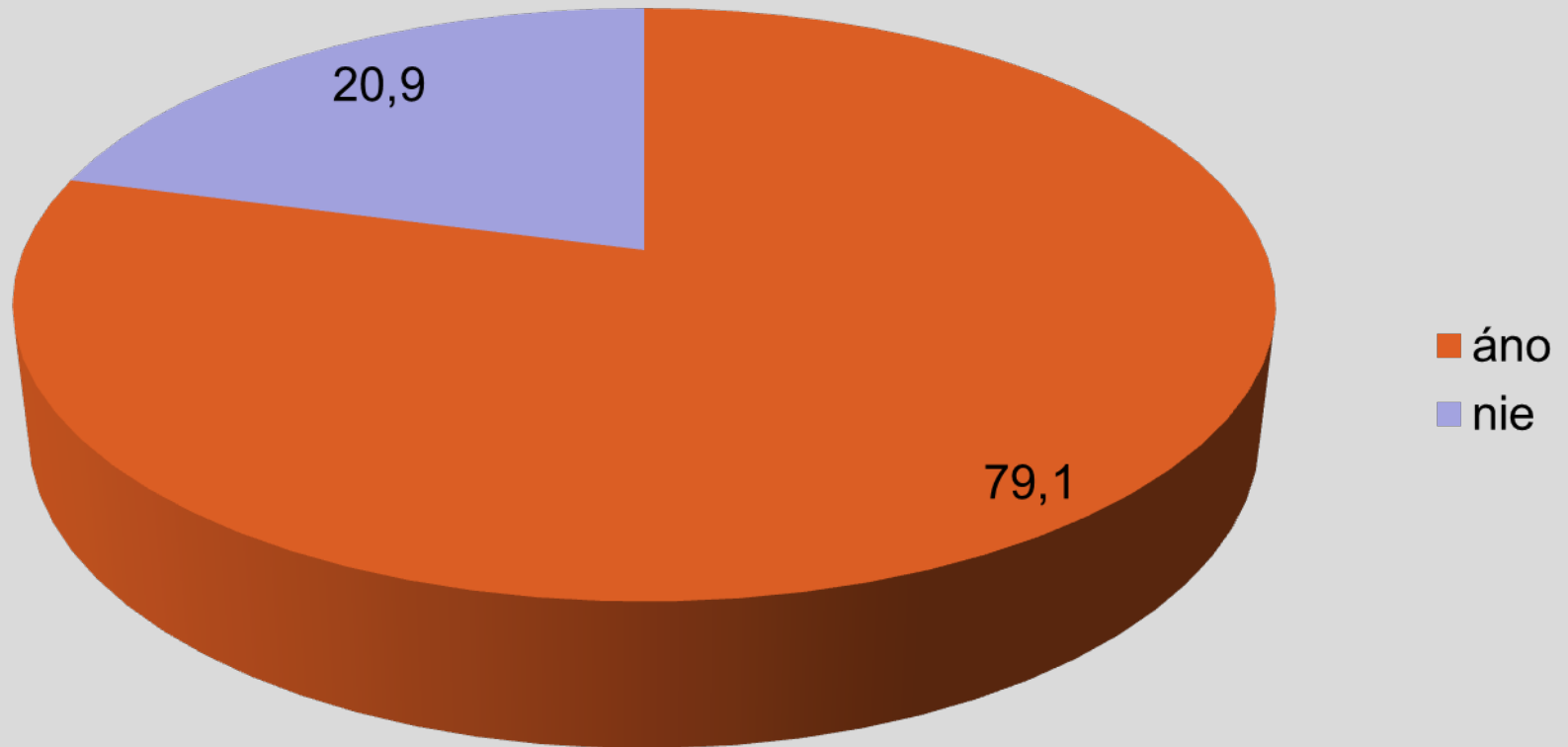

V lete

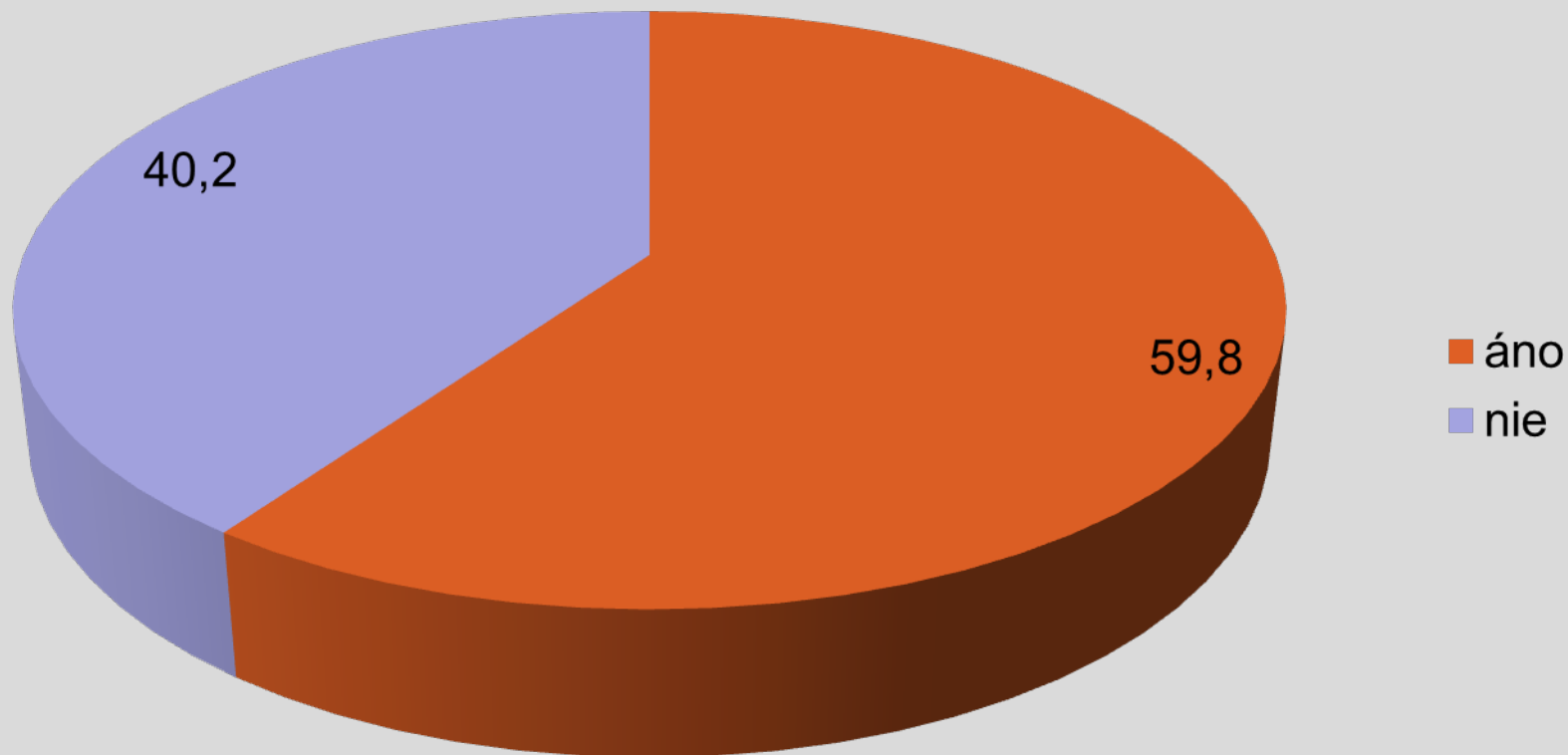
Žilové ťažkosti – pacienti...

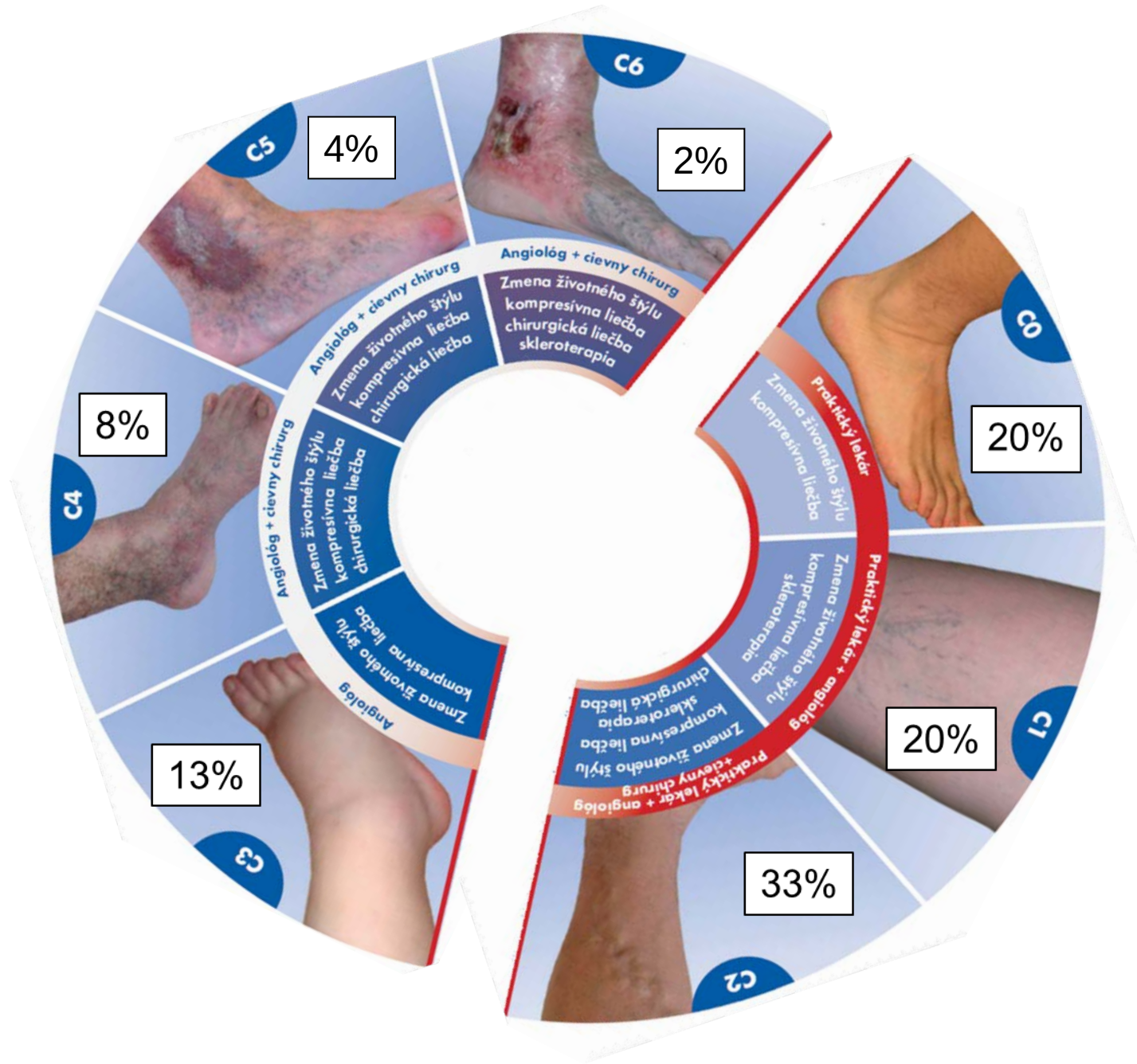
N= 2 444

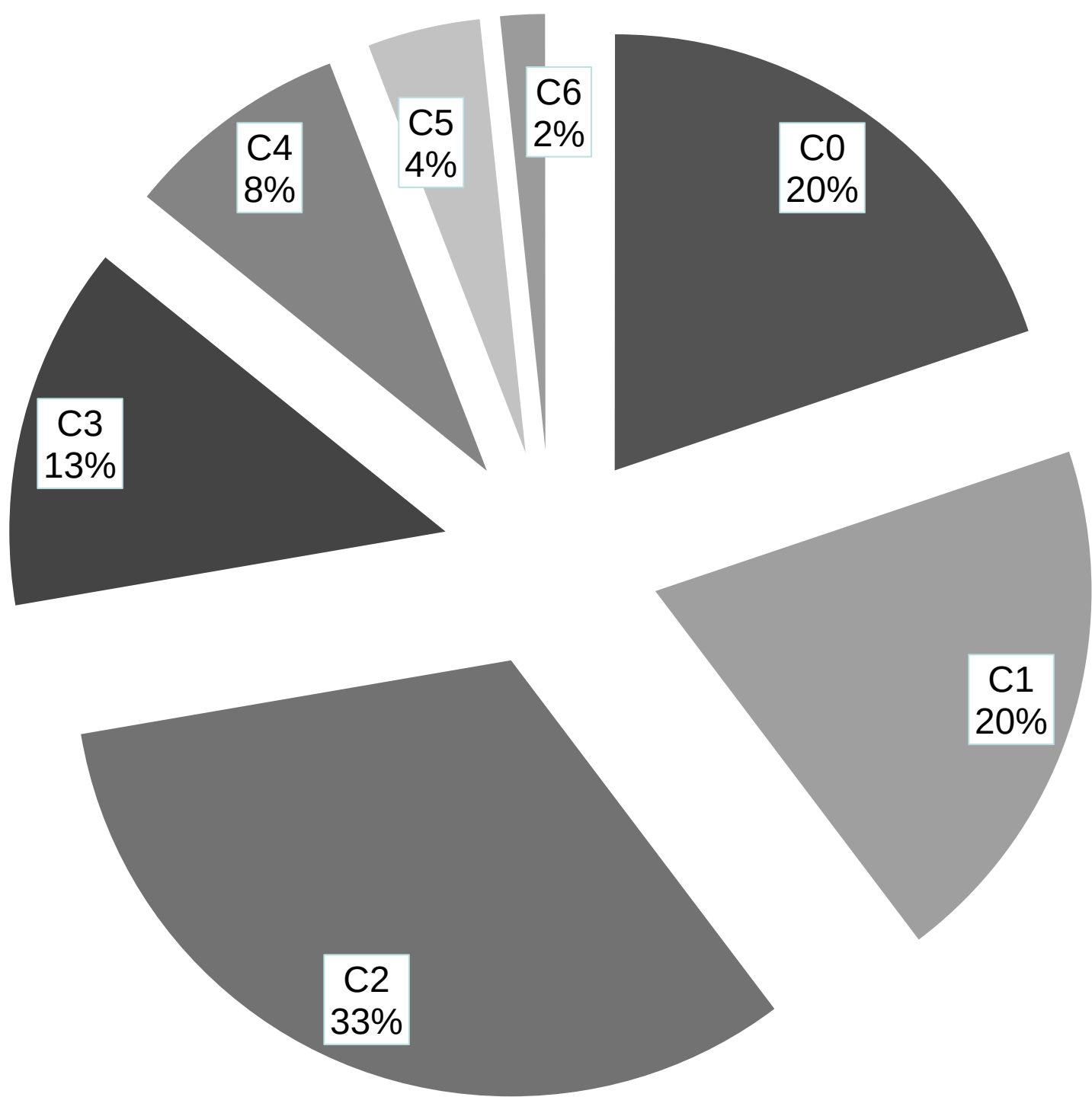

Prevalencia CHVO v 2011

N= 2 444

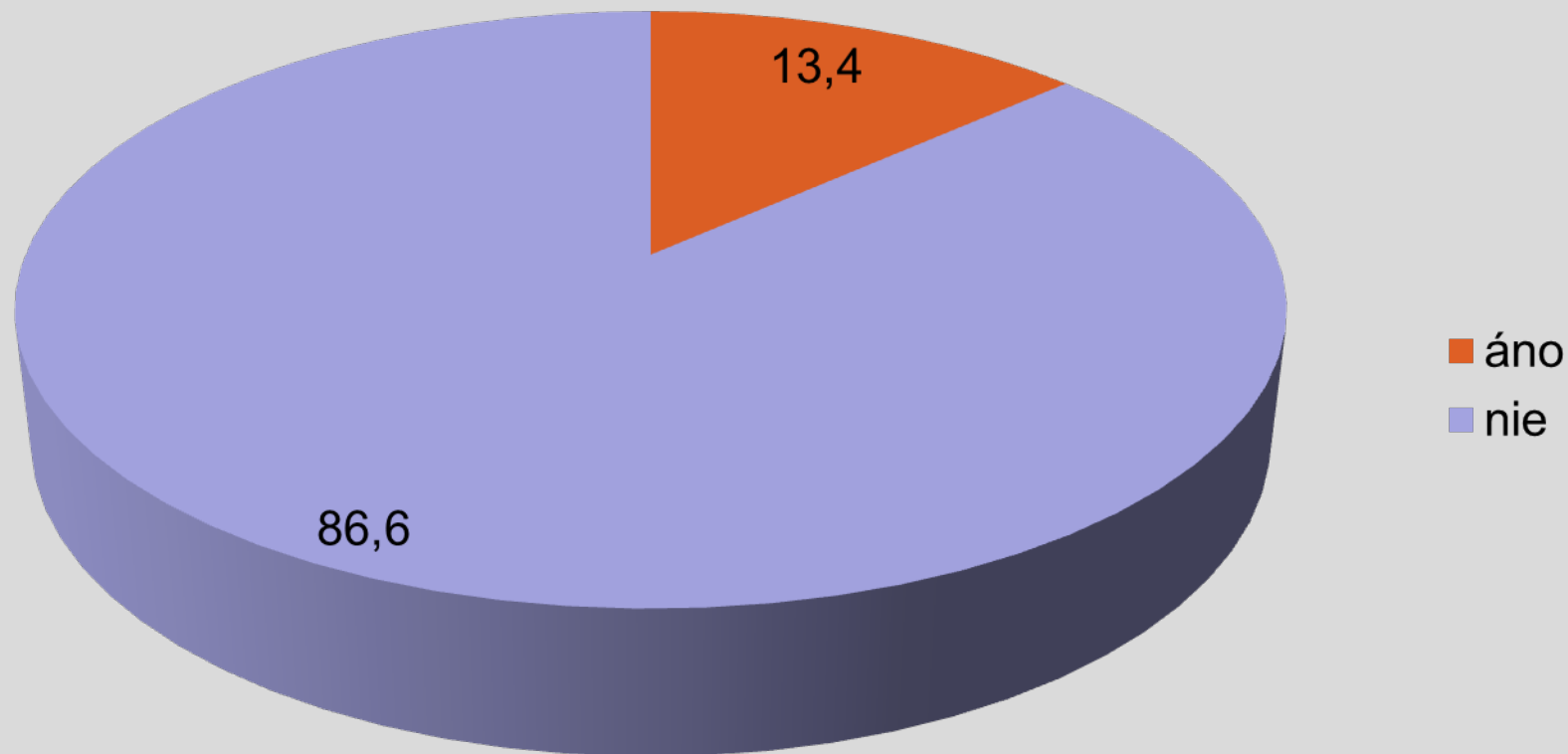

Výskyt symptómov HO

Symptómy (% pacientov) <i>N= 2 444</i>			
Bolesť	Zápal	Krvácanie	Svrbenie
4.5%(110)	1.0%(24)	2.3%(56)	3.5%(85)

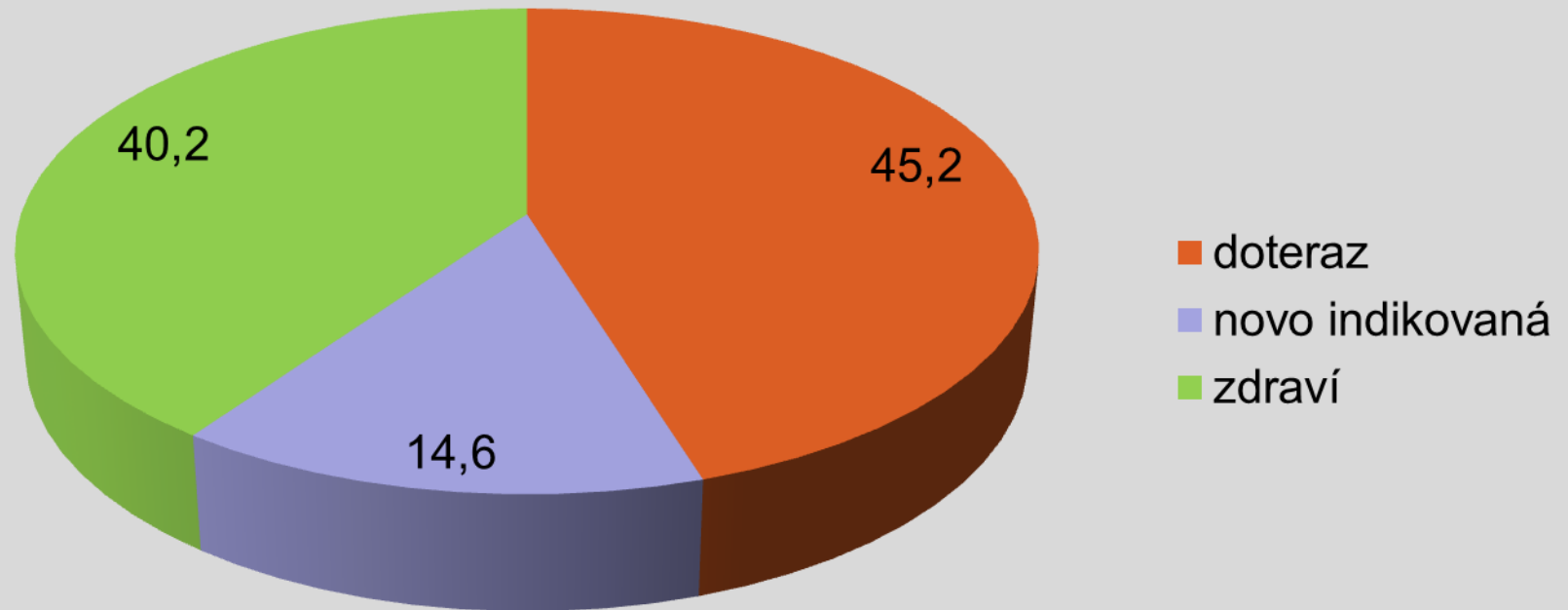
Prevalencia HO 2011

N= 2 444

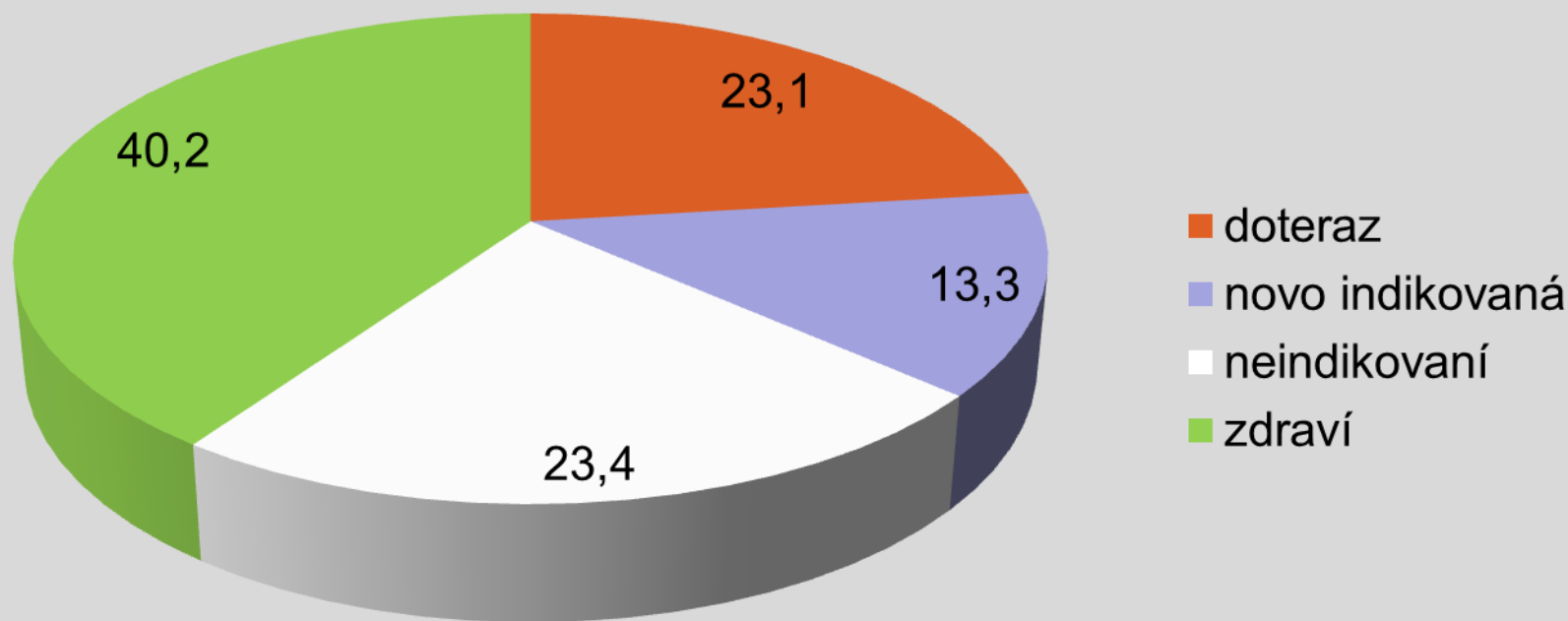
Liečba CHVO/medikamentózna

N= 2 444

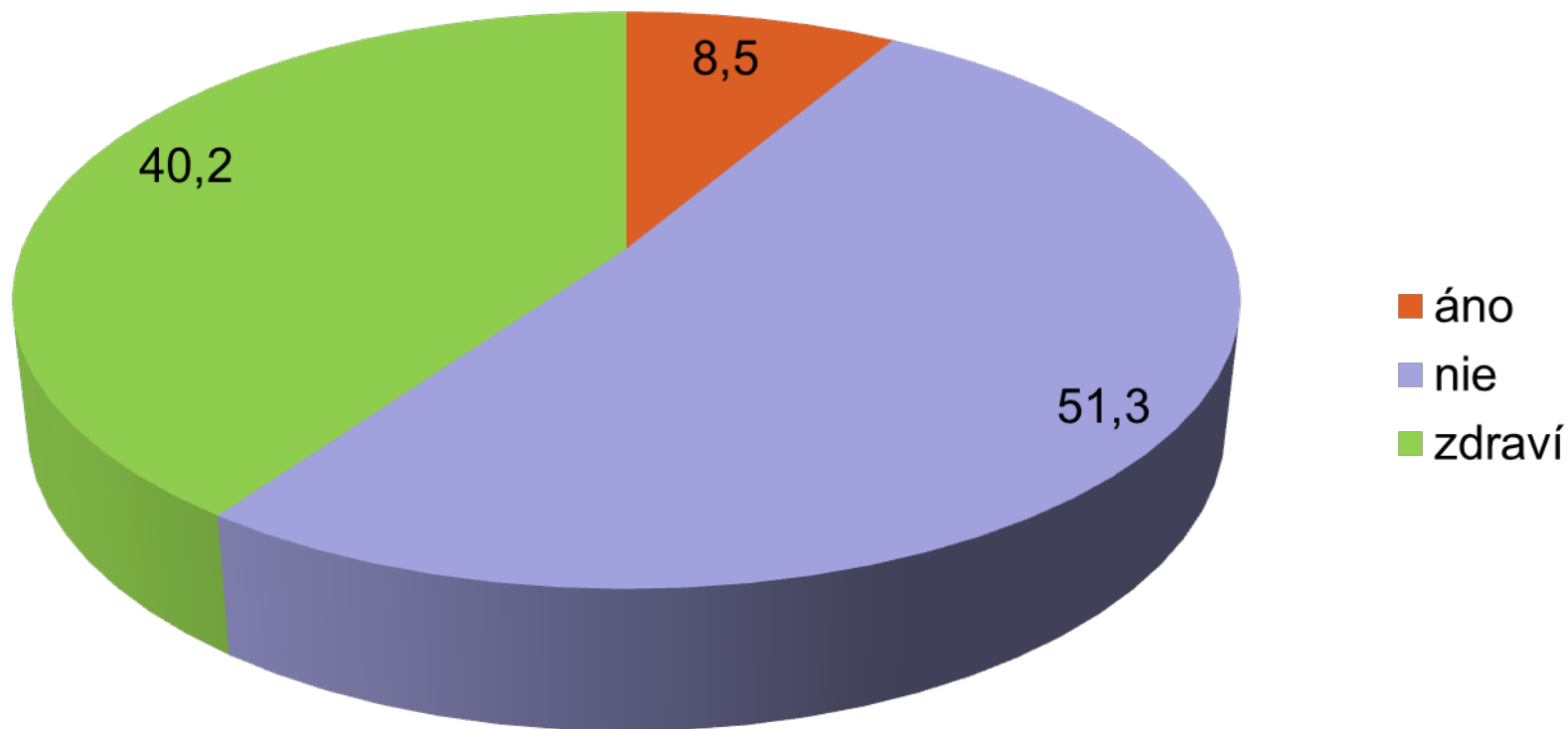
Liečba CHVO/kompresná

N= 2 444

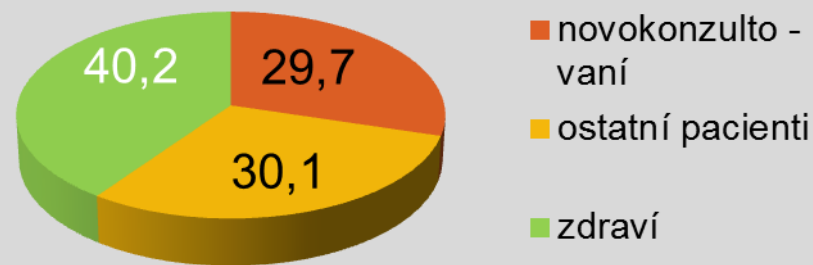
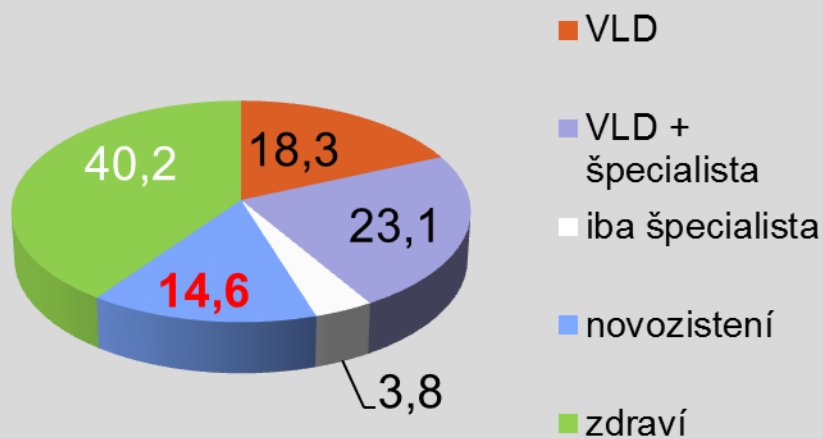
Liečba CHVO/chirurgická

N= 2 444

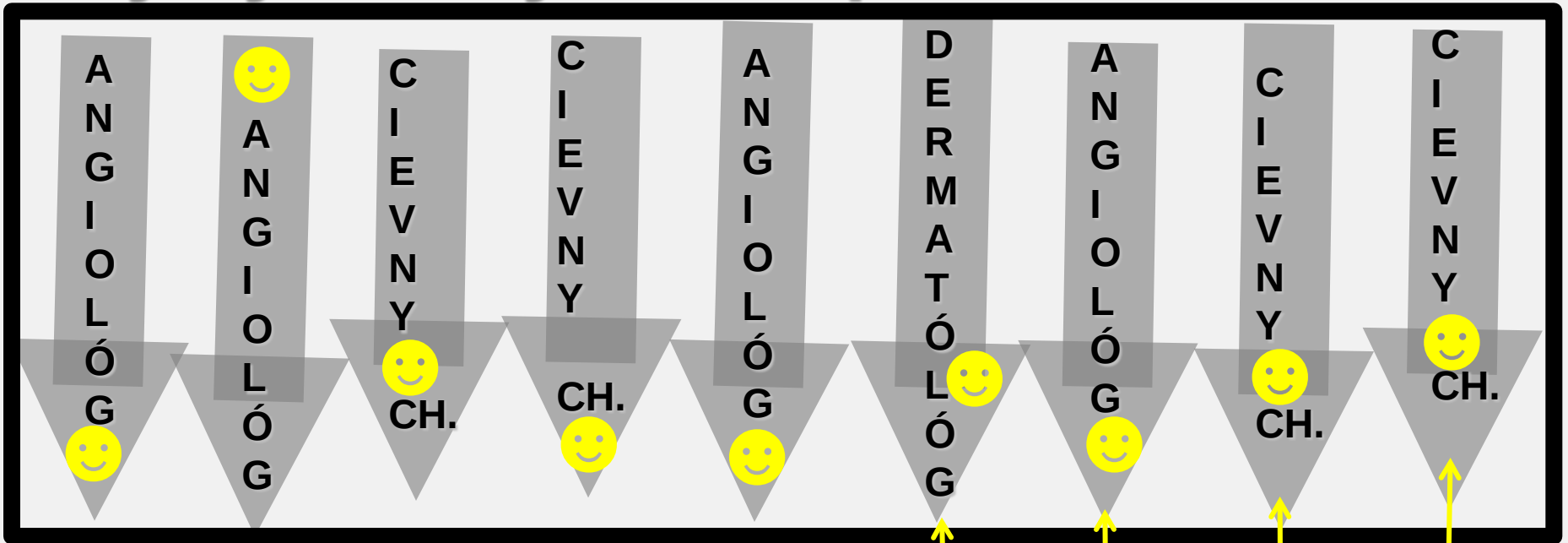
U koho sa pacienti liečia

N= 2 444

Zlepšila sa spolupráca so špecialistami...

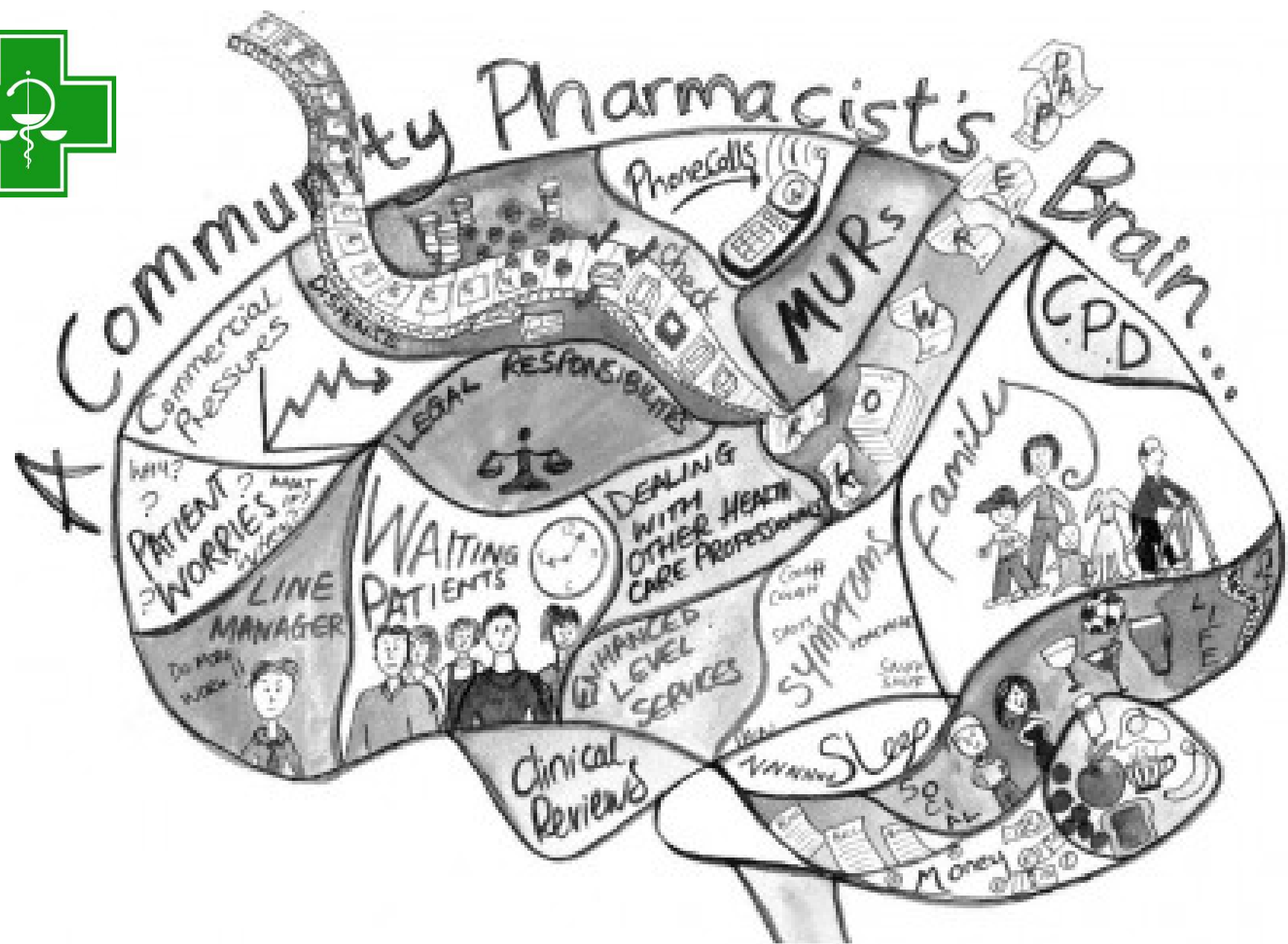
Aký by mal byť osud pacienta s CHVO...

SEKUNDÁRNA ZS – ŠPECIALISTI (C 2 – C6)

PRIMÁRNA ZS – **všeobecní lekári** – **lekárniční** ... **pacienti s CHVO** 😊

Včasná identifikácia ochorenia, životospráva a liečba (C0 – C2)

Úloha lekárníka

Originál **vs.** generikum **vs.** výživový doplnok

Liek. Zákon o lieku (362/2011 Z.z.)

REGISTRÁCIA ŠUKL, EMEA – 4. fázy klinického skúšania... kvalita, bezpečnosť, účinnosť, biologická dostupnosť. .. počas celej doby distribúcie. Na obale reg. číslo.

Zloženie: 450 mg **diosmin**, 50 mg **hesperidin** (čistená mikronizovaná frakcia flavonoidov)

EBM – rozsiahla

Guidelines - liek voľby CHVO a HO

Inhibícia leukocyto-endotelovej interakcie (podstata CHVO).
Komplexný mechanizmus účinku: venózy aj lymfatický systém, mikro- a makrocirkulácia, ochrana chlopní,...

Overenie na pacientoch:

Medzinárodné štúdie 24 440(CHVO), 479 (HO). Slovenské štúdie 12 512 (CHVO).

Cena/doplatok...

Vyhláška MZ SR zaradila liek medzi obsolentné lieky bez EBM a plánuje ho vyradiť z úhrady??

Potravina. Potravinový kódex SR

Výživový doplnok je potravina. Výnos Ministerstva pôdohospodárstva SR a MZ SR z 25.7.2007 č. 16826/2007. Rozhodnutie UVZ SR o zdravotnej bezpečnosti a nezávadnosti, u potravín sa nehodnotí účinnosť ani biologická dostupnosť. **Požaduje sa, aby výživový doplnok neobsahoval žiadne zložky, ktoré sú súčasťou liekov a/alebo majú liečivé vlastnosti.**

Zloženie: 450 mg **diosmin**, 50 mg **hesperidin** (mikronizovaný a čistený bioflavonoidný extrakt), 20 mg alfa **aescin**

EBM nemá vlastnú

Vyrábaný za účelom doplnenia bežnej stravy. Nesmie sa uvádzať, že potravina (výživový doplnok) má liečivé prípadne preventívne účinky. Počas distribúcie nepodlieha kontrole. Na obale „výživový doplnok“...

Na ŠUKL uviazla registrácia „GENERIKA“...

EKVIPOENCIA? Generikum 80-120% originálu.

DÁVKOVANIE? 1 tbl denne?

BEZPEČNOSŤ? KIND 20mg aescin = OPO, TD, TE, iné ako traumatické opuchy.

Overenie na pacientoch?

CHVO 63, HO 51 pacientov.

Priemerná cena v lekárni ...

LIEK **VS.** VÝŽIVOVÝ DOPLNOK

Liek. Zákon o lieku (362/2011 Z.z.)

LIEK

EBM – rozsiahla

Guidelines - liek voľby CHVO a HO

Inhibícia leukocyto-endotelovej interakcie (podstata CHVO).
Komplexný mechanizmus účinku: venózný aj lymfatický
systém, mikro- a makrocirkulácia, ochrana chlopní,...

Overenie na pacientoch:

**Medzinárodné štúdie 24 440(CHVO),479
(HO). Slovenské štúdie 12 512 (CHVO).**

Cena/doplatok...

**Vyhláška MZ SR zaradila liek
medzi obsolentné lieky bez EBM
a plánuje ho vyradiť z úhrady??**

Potravina. Potravinový kódex SR

????

EBM nemá vlastnú

**Vyrábaný za účelom doplnenia bežnej stravy.
Nesmie sa uvádzať, že potravina (výživový
doplnok) má liečivé prípadne preventívne účinky.
Počas distribúcie nepodlieha kontrole . Na obale
„výživový doplnok“...**

Na ŠUKL uviazla registrácia „GENERIKA“...

EKVIPOENCIA? Generikum 80-120% originálu.

DÁVKOVANIE? 1 tbl denne?

**BEZPEČNOSŤ? KIND 20mg aescin = OPO, TD, TE,
iné ako traumatické opuchy.**

Overenie na pacientoch?

CHVO 63, HO 51 pacientov.

Priemerná cena v lekárni ...

Lieky= ÚČINNÉ+ BEZPEČNÉ

Potravinové doplnky = **BEZPEČNÉ**

**Sú PD s obsahom aescínu bezpečné?
(extrakt z Pagaštanu konského)**

Kontraindikácie aescínu podľa SPC:

- poškodenie pečene a obličiek
- tromboembolická choroba
- tehotné a dojčiace matky
- pacienti s inými opuchmi ako traumatického pôvodu

Úlohy všeobecného lekára

1. Včasná diagnostika ABC

- dotazník preventívnej prehliadky**

A. Mávate pocity ťažkých nôh?

B. Mávate bolesti nôh?

C. Opúchajú Vám nohy?

2. Včasná protizápalová liečba

- bez preskripčného obmedzenia
- nízka úhrada ZP(?)
- 2/3 pacientov ju dostáva
- režimy podávania (??)

CHVO je chronické progredujúce zápalové ochorenie. Ak začneme protizápalovú liečbu pacientov už v prvých štádiách (C0-C2), predídeme vzniku závažných komplikácií.

3. Kompresná liečba

- **k dispozícii VL**
- **kompresná trieda I (nehradí ZP):**
 - lýtkové pančuchy tr.I, dostatočná podpora ž. pumpy
 - nositeľné aj v lete (klimatický komfort)
 - kvalitné značky (Medi, Venosan, Singvaris, Tuasme)

4. Chirurgická liečba a VL

- **včasná indikácia, spolupráca**

5. Komplexná, kontinuálna liečba

DNI ZDRAVÝCH ŽÍL

13. – 30. marec 2012
Počúvajte svoje nohy

Bolest'

Opuch

**Pocit
pálenia
nôh**

**Nočné
krče**

**Pocit
ťažkých
nôh**

**Krčové
žily**

Metličky

*Trápi vás niektorý z týchto príznakov?
Dajte sa vyšetriť svojím praktickým lekárom
v dňoch 13. – 30. marca 2012*

Viac nájdete na stránke: www.opuchnutenohy.sk